

Het respectprotocol.

Schooljaar 2024 – 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Het creëren van een sociaal veilig klimaat.	3
Monitoren van een sociaal veilig klimaat.	3
Aanpak van pesten.....	5
Grensoverschrijdend gedrag.....	6
Bronvermelding	8

Inleiding

Sinds augustus 2015 is de wet 'Sociale Veiligheid' van kracht. Deze wet verplicht scholen voor iedere leerling een sociaal veilige leeromgeving te waarborgen. (Veiligheid op school, 2024)

Dit respectprotocol is er voor alle leerlingen, professionals en ouders van beide locaties van de Trinoom en is gericht op het preventief en curatief handelen als het gaat om sociale veiligheid.

Op de Trinoom creëren wij een veilig klimaat voor al onze leerlingen. We geven de leerlingen de basiskennis, vaardigheden en houding mee die ze nodig hebben om nu en straks actief deel te kunnen nemen aan de samenleving.

De drie waarden: veiligheid, respect en verantwoordelijkheid zijn op de Trinoom uitgangspunten. Deze waarden zijn gekoppeld aan de symbolen: de beer, de vis en de uil. Op deze manier kunnen we hier ook voor jonge kinderen betekenis aan geven. Onze gedragsverwachtingen zijn gekoppeld aan deze drie waarden. Wij bieden leerlingen de kans om te oefenen met deze gedragsverwachtingen.

Een gevoel van veiligheid is de beste basis om je te ontwikkelen en nieuwe vaardigheden te leren. Een sociaal veilig klimaat in en om de school is van zeer groot belang. Onze visie hebben we beschreven in het veiligheidsprotocol. Deze is te vinden op onze website: www.trinoom.nl. Dit respectprotocol is daar onderdeel van.

Team basisschool de Trinoom.

Het creëren van een sociaal veilig klimaat.

Kinderen zijn in hun sociale ontwikkeling en proces naar volwassenheid op zoek naar grenzen. Binnen die grenzen zoeken ze naar ruimte om te ontdekken waar maatschappelijke en persoonlijke grenzen liggen en hoe je daar mee om gaat.

Op de Trinoom creëren wij een veilig klimaat voor al onze leerlingen. We geven de leerlingen de basiskennis, vaardigheden en houding mee die ze nodig hebben om nu en straks actief mee te kunnen doen in de samenleving. We zien het belang en hechten veel waarde aan het proces van groepsvorming. Na elke vakantie doorloopt een groep bepaalde fasen in het proces van deze groepsvorming. De eerste weken aan het begin van het schooljaar worden de Gouden Weken genoemd. Deze weken zijn geschikt om een fundament neer te zetten voor een goede groepsvorming en fijne sfeer. (De gouden en zilveren weken, 2024)

Na de kerstvakantie kan er onrust terugkeren in de groep. Dit is een goed moment om weer extra aandacht te besteden aan de sfeer in de klas, dit noemen we de Zilveren weken. We gaan tijdens de Gouden en Zilveren weken uit van onze drie waarden: veiligheid, respect en verantwoordelijkheid. Door middel van groepsvormende activiteiten wordt de dynamiek van de groep bepaald en samen met de kinderen worden gedragsverwachtingen geformuleerd:

- Wat zijn de normen en waarden van onze groep?
- Wat vinden wij gewenst gedrag op school en daarnaast specifiek in onze groep?
- Hoe ziet gewenst gedrag eruit?
- Welk gedrag laat je zien?
- Welke taal spreek je?

Deze gedragsverwachtingen per groep worden zichtbaar gemaakt in de klas en daar wordt uiteraard regelmatig aandacht aan besteed.

Monitoren van een sociaal veilig klimaat.

We willen kinderen leren omgaan met zichzelf en de ander. We bereiden ze voor op hun rol in de maatschappij. We leren kinderen vaardigheden aan, zodat zij elkaar aanspreken wanneer iemand in de groep en op school zich niet aan de gedragsverwachtingen houdt. Het kan gebeuren dat een leerling het sociale klimaat binnen de school als minder veilig ervaart. Wellicht kan er dan sprake zijn van plagen of pesten. Om vast te stellen of er daadwerkelijk sprake is van plagen of pesten, is het belangrijk dat leerkrachten verandering in gedrag bij de betrokken kinderen vaststellen. De ervaringen van ouders moeten hierin zeker worden meegenomen aangezien zij het gedrag van hun kind thuis zien. Zij kunnen aangeven of daar een verandering in plaats heeft gevonden. We verwachten van ouders/verzorgers dat wanneer een kind thuis signalen geeft dat het zich niet veilig voelt op school, de ouder/verzorger dit deelt met de leerkracht(en) van het kind.

Om de sociale veiligheid te monitoren vullen de leerkrachten twee keer per jaar de observatielijsten van Leerling in Beeld in. De uitslagen worden besproken tijdens de groepsbespreking met de kwaliteitscoördinatoren. Voor de kinderen vanaf groep 5 zijn er momenten waarop zij zelf een vragenlijst invullen gericht op de sociaal emotionele ontwikkeling. Vanuit beide observatielijsten zal er, wanneer nodig, een plan van aanpak gemaakt worden. Ouders/verzorgers worden hierover, indien nodig, op de hoogte gesteld.

Eén van de redenen waardoor kinderen het sociale klimaat als minder veilig kunnen ervaren, kan pesten zijn. Om vast te stellen of er sprake is van pesten, is het van belang dat we beschrijven wat we verstaan onder pesten en plagen.

Plagen.

Binnen Bij plagen is er sprake van incidenten. Het is niet gemeen en zou voor alle kinderen grappig moeten zijn. Er wordt niemand bang of verdrietig van en het is niet kwetsend bedoeld. Plagen gebeurt vaak spontaan en is van korte duur. Wanneer iemand het plagen niet meer leuk vindt, kan diegene vragen om er mee te stoppen. Bij plagen moeten we opletten dat één persoon niet te lang of te veel geplaagd wordt. Het kan dat er dan betrokkenen zijn, die het niet meer leuk vinden. Op dat moment wordt plagen pesten.

Pesten.

Wanneer er sprake is van ongelijke machtsverhoudingen tussen leerlingen en er vanuit een persoon (of een groepje leerlingen) de intentie is om een ander te kwetsen of pijn te doen, spreken we van pesten. Vaak komt deze situatie herhaaldelijk voor, dus niet spontaan. De gepeste leerling voelt zich vaak erg verdrietig, onzeker en soms bang. Er zijn verschillende vormen van pesten:

- Verbaal pesten
- Fysiek pesten
- Pesten door isolatie/negeren
- Stelen/vernielen van bezittingen
- Online pesten

(Wat is het verschil tussen plagen en pesten?, 2024)

Online pesten.

We benoemen deze vorm van pesten nadrukkelijk, omdat deze wijze van pesten op elk moment van de dag door kan gaan. Online pesten gebeurt dus ook vaak na schooltijd. We spreken van online pesten (of cyberpesten) wanneer er gepest wordt via digitale media. Kinderen en jongeren zien lastig of geen onderscheid meer tussen hun sociale interacties in de fysieke en de digitale wereld. (Wat is online pesten?, 2024) Online pesten kan anoniem en vindt plaats op afstand waardoor de kinderen niet zien hoe groot de impact is op anderen. Als het online pesten op grote platforms plaats vindt, kan er een groot publiek bereikt worden.

Er is soms iets gebeurd waardoor kinderen niet alleen op school last hebben van pestgedrag, maar ook thuis, omdat het via sociale media verder gaat. Dit gebeurt vaak stiekem en is voor leerkrachten lastig te signaleren. Hier hebben we altijd hulp van kinderen of ouders voor nodig. Wij kunnen een rol spelen als mediator bij online pesten. Echter is het

zeer belangrijk dat ouders goed op de hoogte zijn van wat hun kinderen doen op sociale media. Deze verantwoording ligt dan ook bij ouders. Om daarin een ondersteunende rol te zijn, zullen wij op school aandacht besteden aan hoe om te gaan met sociale media. Dit doen we door de lessen burgerschap, de week van de mediawijsheid en de week van de lentekriebels. Wanneer nodig kan de leerkracht een rol spelen in het maken van afspraken met de kinderen rondom het gebruik van sociale media.

Aanpak van pesten.

Mocht er toch sprake zijn van aanhoudend pestgedrag, dan worden er maatregelen genomen. Dit doen we door middel van een aanpak die gericht is op de vijf betrokken partijen de gepeste leerling, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school. (Meer, 2014) Het is van belang dat alle partijen betrokken worden bij het oplossen van de peestsituatie. Op deze manier willen we leerlingen leren om verantwoordelijkheid te nemen. We dragen allemaal bij aan de oplossing van de peestsituatie.

Begeleiding van de leerling die gepest wordt:

- We luisteren naar de leerling en nemen het probleem serieus.
- We overleggen mogelijke oplossingen.
- We werken samen aan oplossingen.
- We zorgen, waar nodig, voor deskundige hulp. (Denk o.a. aan trainingen)
- We zorgen voor vervolggesprekken. (Borging)

Begeleiding van de leerling die pest:

- We bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- We helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere leerlingen.
- We ondersteunen de leerling om zich aan regels en afspraken te houden.
- We stellen grenzen en verbinden daar consequenties aan.
- We zorgen, waar nodig, voor deskundige hulp. (Denk o.a. aan trainingen)
- We zorgen voor vervolggesprekken. (Borging)

Contact met ouders van de gepeste leerling en van de pestende leerling:

- We nemen ouders die zich zorgen maken over pesten serieus.
- We houden ouders op de hoogte van peestsituaties.
- We informeren en geven advies over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- We werken samen met ouders om het pestprobleem aan te pakken, zowel thuis als op school.
- Indien nodig verwijzen we ouders door naar deskundige ondersteuning.

De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossing van het pestprobleem:

- We praten met de leerlingen over pesten en hun rol in de situatie.
- We overleggen met de leerlingen mogelijke oplossingen en wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.

- We werken samen met de leerlingen aan oplossingen, waarbij zij zelf een actieve rol spelen.

Ondersteuning voor de professionals om het pesten aan te pakken:

- We zorgen er voor dat alle professionals binnen het team voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en de aanpak van pesten in de eigen groep en de school.
- We werken aan een uitvoerbaar beleid rondom pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is. (Een sociaal veilig klimaat)

Grensoverschrijdend gedrag.

Het kan voorkomen dat een leerling zich niet (kan) houden aan de gedragsverwachtingen van de Trinoom. Op die momenten kan er sprake zijn van grensoverschrijdend gedrag. Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we: buitenproportioneel kwetsend en/of respectloos gedrag naar volwassenen en/of medeleerlingen, het negeren van volwassenen, het niet willen luisteren na diverse waarschuwingen en het negeren van in school geldende regels, waarden en normen.

Aanpak bij grensoverschrijdend gedrag.

De leerkrachten beslissen in samenspraak met kwaliteitscoördinatoren en directie of er sprake is van grensoverschrijdend gedrag van leerlingen of ouders. Wij zullen op dat moment het stappenplan grensoverschrijdend gedrag inzetten.

Het stappenplan grensoverschrijdend gedrag start altijd bij niveau 1. Als de leerling echter bewust fysiek geweld gebruikt richting de leerkracht of dit dreigt te gebruiken wordt er direct opgeschaald naar niveau 3.- Na 8 lesweken zonder incidenten vervalt de overtreding en gaat het kind terug naar het vorige niveau.

Niveau 0.

Dagelijks herinneren aan gedragsverwachtingen en het aanspreken op ongewenst of les verstorend gedrag. Leerkracht gaat in gesprek met het kind of de kinderen als dit wenselijk is.

Niveau 1.

Bij een grensoverschrijdende overtreding wordt een gesprek gevoerd met de betreffende leerling. Ouders worden hierover ingelicht en er wordt een notitie gemaakt in het leerling dossier.

Niveau 2.

Bij een tweede grensoverschrijdende overtreding (binnen 8 weken) wordt een gesprek gevoerd met de betreffende leerling. Daarna wordt voor de leerling bepaald, na afstemmen met collega's, welke plek passend is gedurende de rest van de dag. Ouders worden hierover na schooltijd ingelicht. Er wordt een notitie gemaakt in het leerling dossier en de directie wordt op de hoogte gesteld.

Niveau 3.

Bij een derde overtreding (binnen 8 weken) wordt de leerling direct buiten de klas, bij een ambulante medewerker geplaatst. Ouders en de leerling worden uitgenodigd voor een

gesprek met de leerkracht en een directielid. Het is gewenst om dit gesprek dezelfde dag plaats te laten vinden. De leerling wordt gedurende 2 dagen met werk in een andere groep geplaatst. Er wordt een notitie van gemaakt in het leerling dossier.

Wanneer blijkt dat bovenstaande stappen onvoldoende effect hebben op het gedrag van de leerling, hanteren wij het protocol 'time-out, schorsing en verwijdering' vanuit stichting Kans en Kleur. (CvB, 2023) We verwijzen u hiervoor naar de volgende link:

[Protocol Time-out, schorsing en verwijdering](#)

Contact.

Mocht u vragen hebben wat betreft het sociaal veilig klimaat op school en/of (mogelijk) pestgedrag binnen de groep, dan is het belangrijk om eerst een gesprek aan te gaan met de groepsleerkracht van uw kind. Wanneer er extra hulp nodig is kunt u als ouder (eventueel samen met de leerkracht) contact opnemen met de anti-pestcoördinator. Scholen zijn sinds 1 augustus 2015 verplicht om een anti-pestcoördinator in huis te hebben. De taken van een anti-pestcoördinator worden door het ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschap als volgt omschreven:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van antipest-beleid.
- Actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinator van anti-pestbeleid van de school.

Op de Trinoom zijn er twee (geschoolde) anti-pest coördinatoren: vacature1 en 2.

Interne contactpersonen en externe vertrouwenspersonen.

Op de Trinoom zijn er twee interne contactpersonen: Natascha Nefkens en Karin Arts. Zij kunnen naar u luisteren bij problemen die niet (goed) bespreekbaar zijn met de leerkracht van uw kind of een lid van de directie.

Wanneer u als ouder een drempel ervaart om een probleem of klacht door te geven of wanneer u het gevoel heeft dat u onvoldoende gehoor vindt bij de interne contactpersonen heeft stichting Kans & Kleur onafhankelijke vertrouwenscontactpersonen in dienst.

De gegevens van deze externe vertrouwenspersonen zijn op de site van Kans en Kleur te vinden via de [link](#).

GGD.

Als u zich zorgen maakt over pesten is het altijd mogelijk om een afspraak te maken met de jeugdverpleegkundige/jeugdarts van de GGD. Op de website van de GGD vindt u contactinformatie. Te bereiken via deze [link](#)

Bronvermelding

Bijleveld, B. (2011). *De Gouden Weken*. Eduforce

CvB, K. e. (2023). *Time-out, schorsing en verwijdering*. Opgehaald van Kans en Kleur: via deze [link](#)

De gouden en zilveren weken. (2024, Februari 8). Opgehaald van School en veiligheid: via deze [link](#)

Meer, B. v. (2014, Juni 1). *De vijfsporenaanpak bij pesten*. Opgehaald van wij-leren: via deze [link](#)

Overveld, K. v. (2017). *Sociaal emotioneel leren als basis*. Pica.

Veiligheid op school. (2024). Opgehaald van Rijksoverheid: via deze [link](#)

Wat is het verschil tussen plagen en pesten? (2024). Opgehaald van Stop pesten nu: via deze [link](#)

Wat is online pesten? (2024). Opgehaald van Stop pesten nu: via deze [link](#)